

Verksamhetsberättelse för år 2024

Pargas hembygdsförening rf

Storgårdsgatan 13

21600 Pargas

www.pargashembygdsmuseum.fi/swe/hembygdsforeningen

www.facebook.com/Pargasmuseum

Allmänt

Ordenshemmets renoveringsprojekt har präglat verksamheten under 2024. Programmet har trots det varit mångsidigt och även om evenemangen varit något färre har deltagandet varit aktivt. Föreningens årsmöte hölls torsdagen den 21.3.2024 i Ordenshemmet. I mötet deltog 27 personer. Styrelsen har under verksamhetsåret 2024 sammanträtt till 8 protokollförda styrelsemöten; 22.1., 4.3., 21.3., 22.4., 21.5., 26.8., 25.9. och 11.11.

Styrelsen (invalsår):

Lena Långbacka, ordförande
Magnus Sundman, vice ordförande (2024)
Malena Lassus, sekreterare, kassör fr.o.m 11.11.2024 (2022)
Tarja Suomi, kassör t.o.m. 11.11.2024 (2023)
Christel Söderholm, kommunikatör (2024)
Dorrit Juslin (2024)
Marcus Lepola (2022)
Dara Vorselman (2024)

Verksamhetsgranskare:

Annica Forssell
Gustav Sundström
Lorenz Michael, suppleant

Personal: **Anne Bergström-Stenbäck**, museiamanuens (Pargas stad)
Anni Hagström museipraktikant, 3 mån våren 2024 (lokalhistoriskt stipendium, Svenska kulturfonden) samt timanställd fr.o.m oktober 2024 för fotografering av textilsamlingarna.
Marcus Lepola, museipedagog 5 månader (Pargas stad)
Simon Holm, 22.4.-22.6.2024, katalogisering av fotosamlingar (Museiverket)
Emil McCartan, 20.5.-16.8.2024, museipraktikant, (lokalhistoriskt stipendium, Svenska kulturfonden)

Sommarpersonal:

Emma Vahtola, Anni Hagström och Melina Lindholm, guider på museibacken och för industrimuseet
Anneli Lustig, praktik för guideexamen vis Raseko
Edvin Lepola, gräsklippning

Föreningens medlemmar:

Föreningen har per den sista december 2024 totalt 167 medlemmar, varav 1 hedersmedlem, 41 ständiga medlemmar och 125 årsmedlemmar. Under året har föreningen fått åtta nya medlemmar, fem medlemmar har avlidit och två har avgått.

Föreningen har utnyttjat medlemsregistersystemet Desky för att via e-post hålla kontakt med medlemmarna. 106 medlemmar har uppgett en fungerande e-postadress. Också faktureringen av medlemsavgiften har skett via systemet per e-post då det varit möjligt. Medlemstidningen skickades i vanlig ordning ut per post i maj.

Hembygdsföreningen är som medlem ansluten till bl.a. Invånarföreningen Gamla Malmen i Pargas, Curatio Byggnadsvårdsföreningen i Åboland rf, Pargas hobbyförening, Finlands Museiförbund rf, Egentliga Finlands museer rf samt Finlands Svenska Hembygdsförbund rf.

Kommunikation

Christel Söderholm har under året fungerat som föreningens kommunikatör.

Infobrev till medlemmarna har sänts per e-post via Desky ungefär en gång i månaden och den traditionella medlemstidningen sändes per post i maj. Föreningsspalten i PK används också för information till medlemmar och andra. Strävan är att öka kommunikationen på webben och sociala medier men även kontakten till andra medier är viktig. Bland annat publicerades en vårquiz för allmänheten i PK den 18 april. Temat denna gång var hälso- och sjukvård från gångna tider.

GDPR

Dataskyddsbeskrivning för föreningen finns tillgängligt i samband med medlemsrekrytering och på föreningens webbsida.

Föreningens ekonomi

Under verksamhetsåret har föreningen erhållit följande understöd:

För verksamheten:

- Pargas stad 15 000 €
- Svenska kulturfonden 13 000 €
- William Thurings stiftelse 2 000 €
- Stiftelsen Emilie och Rudolf Gesellius 1 000 €
- Konstsamfundet 4 000 €
- Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne 3 000 €

Projektbidrag:

- Martha och Albin Löfgrens fond 5 000 € (koordinering av renoveringen och utveckling av verksamheten)
- Martha och Albin Löfgrens fond 2 400 € (utveckling av produkter för försäljning)
- Svenska kulturfonden 4 500 € (laggkärlskurs)
- Museiverket 4 500 € (digital katalogisering)

Övriga bidrag:

- Daniel Lindström 1 000 € (fårskötsel)

I samband med att Stiftelsen för Gamla Malmen sr likviderades 2023 beslöt stiftelsens styrelse att överlåta samtliga tillgångar till Pargas hembygdsförening rf. Föreningen har vid sitt möte i maj 2024 fastslagit principerna för användning av medel från fonden för Gamla Malmen som inrättats i enlighet med gåvobrevet.

Föreningens resultaträkning uppvisar ett underskott på 1 817,48 euro för verksamhetsåret 2024. I övrigt hänvisas till föreningens resultat- och balansräkning. Bokföringsbyrån Memera sköter föreningens bokföring.

Utställningar och projekt

Sommarutställningar

Under sommaren visades utställningen "Vi dukar bord" i Ordenshemmet. Borden dukades av föreningens egna medlemmar med inspiration från olika tider och verksamheter. Sammanlagt var nio bord uppdukade.

Frivilligverksamheten

Föreningens medlemmar har under året engagerats för olika evenemang och projekt. Påskeevenemanget har visat sig vara mycket populärt. Medlemmarna har, under ledning av **Dorrit Juslin** ställt upp med förberedelser, pysselverksamhet för barn, servering mm. Under året har sammanlagt sex allmänna frivilligträffar och talkon ordnats och mindre grupper har även träffats utöver dessa.

Under 2023 startade en trädgårdsgrupp, ledd av trädgårdsmästare **Titti Edfelt**. Gruppen har jobbat med att planera och förverkliga utvecklandet av trädgården och det stora grönområdet som omgärdar museibyggnaderna. Arbetet fortsatte 2024 med att anlägga olika typer av odlingstäppor med referens till den byggnad och tidsperiod i vars närhet de iordningställts. Intill Malmnäs-stugan med 1940-talsinteriör anlades en täppa med anknytning till krigsårens nöd och matbrist. Där odlas bl.a. cikoria, tobak och potatis. Intill Lielaxstugan odlas växter såsom lin, hampa och tagetes. Under sommaren har två av Titti Edfelts bikupor varit placerade på föreningens tomt och skörden är till salu i museishopen. Trädgårdsprojektet fortsätter 2025 och planen är att bakom Kirjalagården anlägga en odlingsruta med traditionella sädesslag. Vi utvecklar den pedagogiska verksamheten genom att utnyttja trädgården och täpporna inom olika museipedagogiska koncept. En förskolegrupp från Bantis har som testgrupp deltagit i ett projekt för att utveckla ett pedagogiskt odlings-/skördekoncept.

Stickgruppen YlleVillat, ledd av **Marita Ake** har under året stickat olika varianter av "Pargassockan" samt skapat mönster- och garnpaket för "Pargassockan" och en sommarsocka. Textillärare Barbro Laurén stod för planeringen av mönstret. Gruppen har även tillverkat julpynt av garnrester för julmarknaden samt diskuterat och testat olika produktidéer utgående från mönster och textilier i museets samlingar. Gruppen företog under våren en studieresa till garnaffären Vuonue i Pemar. YlleVillat träffas regelbundet.

Också gruppen för hembygdsforskning som startades 2023 har fortsatt sin verksamhet. Gruppen leds av museiamanuens **Anne Bergström** och den nu aktuella forskningen gäller museistugornas bakgrund, vem som bott i dem och hur de levat.

Skötseln av fåren på Gamla Malmen fortsätter av sektionen för landskapsvård under ledning av **Sonja Österholm**. Avtalet om betesmark har sagts upp av staden pga. ett vägbygge. Sektionen diskuterade ärendet med staden och kom överens om att en del av området kunde användas även i fortsättningen.

Örtagården på museibacken har skötts av **Anne-Maj Öhman**.

Föreningen deltog i den seniordag som staden ordnade 22.8.2024. Evenemanget besöktes av ca 250 personer. Föreningen presenterade sin verksamhet och ordnande bland annat ett quiz.

Föreningen ordnade i september en uppskattad medlemsresa till Lojo. Under resan besöktes bla. Lojo museum, Lojo kyrka och Tytyri upplevelsegruva. 23 personer deltog.

Samarbete

Hembygdsföreningen samarbetar kontinuerligt med olika föreningar och organisationer och har förverkligat olika projekt med bland andra Pargas 4H, Pargas släktforskare, Sydkustens landskapsförbund, Skärgårdsguiderna, Sagalunds museum, Egentliga Finlands museer r.f, Pargas stad, Spivotsa Mrija - Laulava Unelma, Kamratförbundet i Skären r.f och Ålands jakt- och fiskemuseum, Invånarföreningen Gamla malmen, Pargas Marthaförening, Paraisten Martat, Pargas stad och Pargas svenska församling.

Föreningen samarbetar också i hög grad med skolor, småbarnspedagogiken, eftermiddagsverksamhet, fria bildningen och grundläggande konstundervisning på orten.

Museibyggnaderna

Det finns ett ständigt behov av reparationer av byggnaderna på museibacken och nödvändiga mindre reparationer och underhåll görs kontinuerligt utgående från de kartläggningar och planer som görs årligen. Under år 2024 har följande större reparationsarbeten utförts:

- Kirjalagården, söndriga taktegel utbyta
- Brattnässtugan, fönstren kittade och målade, ena fönsterkarmen reparerad
- Rundila, fönstren kittade och målade, fönsterkarmarna målade
- Malmnäs, fönstren kittade och målade, fönsterkarmarna reparerade och målade
- Attu, fönstren kittade och målade, fönsterkarmarna målade
- Kvarnen, de bärande stockarna utbyta
- Brunshuset, nytt pärttak
- Ordenshemmet, fönsterbågar och -karmar har målats

Vi har även satsat på att reparera byggnaderna med hjälp av olika samarbetspartner och frivilliga, framför allt med byggnadsvårdsföreningen Curatio, Pargas stads enhet Parfix, Mika Haapanen och Pargas Hobbyförening.

Under året har fastighetsförsäkringarna genomgått och uppdaterats.

Projekt Ordenshemmets tillgänglighet och hållbarhet

Renoveringen av Ordenshemmet fortsätter. Den första fasen av arbetet inleddes redan 2022 vilket innebär att vindsutrymmet har fått nytt golv och innertak och nu kan användas som ett ändamålsenligt förrådsutrymme.

Styrelsen beslöt 2023 att ansöka om finansiering för Ordenshemmets renovering från Leaderföreningen "I samma båt". Som privat finansieringsandel för projektet har Svenska kulturfonden beviljat 25 000 euro och Martha och Albin Löfgrens kulturfond 6 000 euro. I februari 2024 godkände Leaderföreningen projektet med en stödprocent på 65%. I oktober godkände NTM-centralen projektkostnader på 101 116,50€ (ansökt 109 672,00€). Den privata andelen kunde därmed rekvireras under året. Föreningens ordförande Lena Långbacka är ansvarig för projektets genomförande.

Målet är att restaurera och modernisera byggnaden invändigt, utan att göra intrång på husets karaktär och på detta sätt förlänga husets livslängd, satsa på hållbara och energisnåla lösningar samt göra huset mera tillgängligt och ändamålsenligt för dagens behov. Rumsdisponering, målningar, armatur, kakelugnar och övriga detaljer som visar husets användning genom åren, bevaras.

Under 2024 har följande arbeten utförts:

Östra gaveln:

- I förrådsutrymmet förnyades golvet helt
- Ytorna spacklades och målades
- Toaletten genomgick en total renovering. Nytt golv, nya ytor med bl.a. fuktspärr och ny dörr
- Ny boiler och läckagevakt samt tvättmaskin och dusch installerades
- Ny och tät innerdörr, nytt värmebatteri, ny dörr till toaletten, nytt golv och målade ytor

Övriga utrymmen:

- Renoveringen av farstun vid huvudingången påbörjades under hösten. Kunddisken och museishopen förnyas och toaletterna, av vilka den ena görs om till en invatoalett, renoveras.
- Luftvärmepumpar i köket och salen är installerade.
- Ny ramp vid huvudingången är under byggnad
- Arbetsrummen invid köket är tömda och ytrenoveringen inleds i början av 2025.

Planerade åtgärder:

- utställningsskenor och modern teknik för presentationer
- byte till ledbelysning
- ett modernt kök som fyller kraven på livsmedelshantering
- uppräfschning av alla ytor

Medfinansieras av
Europeiska unionen

I samma båt
samassa veneessä

Svenska
kulturfonden

STIFTELSEN FÖR
ÅBO AKADEMI

Museiverksamheten

Inträdesavgifterna till museerna höjdes till 5,00 euro fr.o.m. den 1.1.2024.

Hembygds museet var öppet för allmänheten 1.6-31.8 2024 ti-sö kl.11-16. Museet besöktes under året av 2 000 personer.

Industrimuseet höll öppet 4.7-11.8.2024 to-sö kl. 11-16. 400 personer besökte museet.

Museistugorna på Gamla Malmen besöktes i samband med "Öppet hus", olika marknader och andra evenemang av ca 400 personer.

Under hela sommaren har specialprogram ordnats på museibacken varje onsdag i juni och augusti. Personalen har under året ordnat, packat om, systematiserat och städat textil- och föremålslagret.

Det populära evenemanget "Barnens museidag", som lockar besökare i åldern 0–99 år, ordnades under året i samarbete med Pargas stad och var en del av Nallekarnevalen. Egentliga Finlands

museidag ordnades tillsammans med den ukrainska sångkören Spivotsa Mrija - Laulava Unelma som även visade ukrainskt hantverk och ukrainska mattraditioner.

Skolklasser på både lågstadie- och högstadienivå har besökt både hembygds museet och industrimuseet och har fått ta del av olika temavisningar. I hembygds museet ordnades ett pedagogiskt skördeprogram för en förskola då vi

skördade de odlingsväxter som vuxit på museibacken under sommaren. Av skörden tillredde vi rotmos och äppelkaka som alla fick smaka på.

Samlingarna

Under året har museet tagit emot ett antal donationer. Över alla donerade föremål finns en särskild förteckning.

Det arbetsdryga jobbet med att katalogisera och avfotografera föremålen digitalt i samlingsförvaltningsprogrammet Aina har fortsatt 2024 tack vare praktikanter som fått lokalhistoriska stipendier från Svenska kulturfonden. Cirka 1 000 föremål har överförts till Finna, söktjänsten för kultur- och vetenskapsmaterial i Finland.

Också arbetet med att digitalisera museets fotosamlingar har inletts tack vare bidrag från Museiverket. 550 fotografier har hittills katalogiserats och publicerats på Finna.

Fredrikastugan

Tarja Suomi skötte under året caféverksamheten i Fredrikastugan. Caféet höll regelbundet öppet under sommaren och även för grupper enligt överenskommelse.

Branddepån

Ytterdörrarna till branddepån hölls öppna mellan vårdagjämning och höstdagjämning. Dessutom hölls depån öppen i samband med evenemanget "Öppet hus" på Gamla Malmen samt vid Gamla Malmens julmarknad.

Branddepåns torn var belyst under vinterhalvåret.

Hållbarhet

Olika aspekter på hållbarhet är drivkraften i hela verksamheten. År 2024 uppdaterades föreningens hållbarhetsplan. Planen står som grund för verksamheten och föreningen beaktar hållbarhet konkret bland annat genom att:

- välja hållbara och naturenliga material i verksamheten
- välja lokala leverantörer och produkter där det är möjligt
- undvika slöseri med resurser
- behandla alla människor jämlikt och erbjuda verksamhet till låga kostnader
- ta väl vara på frivilliga, välkomna olika grupper på samma villkor

Aktiviteter och evenemang

Tid	Aktivitet	Samarbetspart	Antal delt.
15.1.	Kurs för Skärgårdsguiderna, "Vad är ett museum?"	Skärgårdsguiderna	10
16.1.	YlleVillat		6
29.1.	Frivilligträff		15
30.1.	YlleVillat		7
10.2.	Filmföreläsning, lokala filmer	Kamratförbundet i skären	14
13.2.	YlleVillat		4
27.2.	YlleVillat		5
27.2.	Frivilligträff, förberedelser för "Påskskoj"		8
23– 24.3.	Laggekärlskurs	Ålands jakt- och fiskemuseum	6
25.3	Gruppen för hembygdsforskning		3
26.3.	YlleVillat		5
27.3.	Påskskoj, familjejippo		100
9.4.	Stickgruppen YlleVillat, studieresa till Vuonue, Pemar		4
10.4.	Trädgårdstalko	Titti Edfelt	6
17.4.	Filmföreläsning	Kamratförbundet i skären	23
18.4.	Föreningens quiz gällande gamla föremål med anknytning till hälso- och sjukvård publicerades	Pargas kungörelser	

6.5.	Trädgårdstalko	Titti Edfelt	10
13.5.	Städnings- och gårdstalko		12
5.6.	Utställningsöppning "Vi dukar bord" Lär dig vika servetter		11
12.6.	Konsert med Niklas Winter Trio "Hank Williams under skärgårdshimlen"	Pargas stad	45
19.6.	Trädgårdsdag med Titti Gör en midsommarkrans	Titti Edfelt	6
26.6.	Barnens museidag Gammaldags hantverk och sysslor		150
7.8.	Barnprogram		7
14.8.	Lär dig känna olika träslag		2
21.8.	Spika pärttak		4
25.8.	Egentliga Finlands museidag, öppet hus		120
v. 37– 38	ÅK 9 i Sarlinska skolan och Paraistenseudun koulu, specialguidningar i Industrimuseet		100
27.8.	Öppna museistugor på Gamla Malmen	Skärgårdsguiderna	70
28.8.	Seniordag i PIUG	Pargas stad	250
28.8.	Laggkärlsteknik		10
6.9.	Medlemsresa till Lojo		23
3.9. 18.9.	Bantis förskola, skördeprogram		10
14– 15.9.	Finlandssvenska hembygdsdagar i Dalsbruk, medarrangör		
23.9.	Skördefest	4H	4
25.9.	Frivilligträff		12
2.10.	Gårdstalko		7
3.10.	YlleVillat		4
4.11.	Gårdstalko		6
14.12.	Gamla Malmens julmarknad, försäljning i Björkfeldtska lillstugan 300 pers . Grötförsäljning Ella Jansson 70 pers	Invånarföreningen Gamla Malmen	370

14.12.	Under december ordnades en pepparkakstävling vars vinnare korades på Julmarknaden. Tävligen lockade 5 deltagare i allmänna klassen och 15 i barnklassen.	Gamla Malmens invånarförening, Pargas Marthaförening, Paraisten Martat och Pargas stad	5+15 bidrag
--------	--	--	-------------

Styrelsens tack

Styrelsen framför ett stort tack till museiamanuens **Anne Bergström-Stenbäck** för yrkesskicklighet, samarbetsvilja och allt arbete för hembygdsföreningen. Tack också till övrig personal under året.

Alla talkojobbare och hembygdsvänner tackas för det mycket viktiga frivilliga arbetet för museet och för hembygden.

Vi vill också tacka alla föreningar som vi samarbetat med under året samt Byggnadsvårdsföreningen Curatio och Parfix för gott samarbete gällande byggnadsvård.

Föreningen tackar Pargas stad och övriga bidragsgivare, såsom fonder, föreningar och enskilda utan vilkas stöd verksamheten inte skulle vara möjlig.

Styrelsen för Pargas hembygdsförening r.f

